Almanak voor de beschaafde jeugd voor het jaar 1799

bron
Almanak voor de beschaafde jeugd voor het jaar 1799. Wed. J. Dóll, Amsterdam z.j. [1798]

Zie voor verantwoording: https://www.dbnl.org/tekst/_alm007alma01_01/colofon.php

Let op: boeken en tijdschriftjaargangen die korter dan 140 jaar geleden verschenen zijn, kunnen auteursrechtelijk beschermd zijn. Welke vormen van gebruik zijn toegestaan voor dit werk of delen ervan, lees je in de gebruiksvoorwaarden.

dbnl digitale bibliotheek voor de Nederlandse letteren

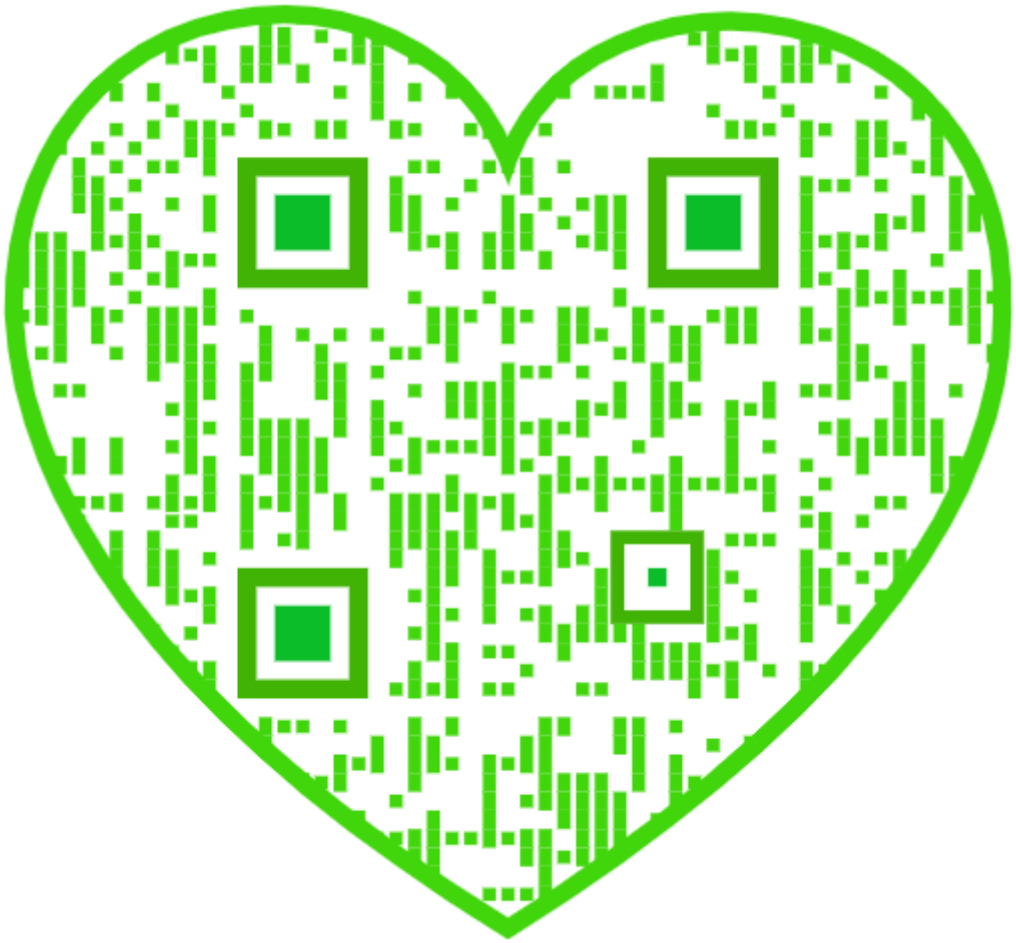

[Kalender]

January, *Louwm.* XXXI Dagen.

1 Dingsd.	N JAARSDAG.	
2 Woensd.	Macarius.	*Nieuwe Maan*,
3 Dond.	Genovava.	Zondag den
4 Vryd.	Paraildus	6. 's morg.
5 Saturd.	Thelesphor.	en 4 uur. 33
6 ZOND.	3 *Kon.* O.T.	min.
7 Maand.	Kopperm.	
8 Dingsd.	Erhardus.	*Eerste Quart*.
9 Woensd.	Julianus.	Maand. den 14
10 Dond.	Boudewyn.	's morg. ten 4
11 Vryd.	Hygenius.	uur. 17 min.
12 Saturd.	Archasius.	
13 ZOND.	Juletta.	
14 Maand.	s Pontiaan.	*Volle Maan*,
15 Dingsd.	s P. Westz. b.	Maand. den 21,
16 Woensd.	Marcelsus.	's avonds ten 6
17 Dond.	s Anthonius.	uuren.
18 Vryd.	s Piet. stoel	
19 Saturd.	Mar en Mart.	
20 ZOND.	*Sept. [..]. N.J.*	*Laatste Quart.*
21 Maand.	s Agniet.	Maand. den 28,
22 Dingsd.	s Vincent.	Voorm. ten 11
23 Woensd.	Emerentia.	uur. 9 min.
24 Dond.	Timotheus.	
25 Vryd.	s Pauli bek.	De ZON treed
26 Saturd.	Policarpus.	den 20 in *Aqua-*
27 ZOND.	*Sexagesima*.	*rius* of de Wa-
28 Maand.	Carolus.	terman, op ten
29 Dingsd.	Franc. de Sal.	3, onder ten

30 Woensd.	Aldegonde.	4 uur.
31 Dond.	Petrus Nol.	

February, *Sprokkelm.* XXVIII Dag.

1 Vryd.	Ignatius.	*Nieuwe Maan*,
2 Saturd.	*Mar. Lichtm.*	Maand. den 4,
3 ZOND.	*Quinquagesi*.	's avonds ten
4 Maand.	Gilbertus.	8 uur. 33 min.
5 Dingsd.	*Vastenavond*.	
6 Woensd.	*Aschd.* Besl. t.	
7 Dond.	Richardus.	*Eerste Quart.*
8 Vryd.	Gudula.	Woensd. den
9 Saturd.	Apolonia.	13, 's morg.
10 ZOND.	Quadrages.	ten 1 uur. 3
11 Maand.	Euphresina.	min.
12 Dingsd.	Eulalia.	
13 Woensd.	*Quatertemp.*	
14 Dond.	Valentyn.	*Volle Maan*,
15 Vryd.	*Quatertemp.*	Woensd. den
16 Saturd.	*Quatertemp.*	20, 's morg.
17 ZOND.	*Reminiscere*.	ten 5 uur. 21
18 Maand.	Simeon b.	min.
19 Dingsd.	s Bonifacius.	
20 Woensd.	Pipinus.	*Laatste Quart.*
21 Dond.	Eleonora.	Dingsd. den
22 Vryd.	sPietersstoel.	26, 's av. ten
23 Saturd.	Milburra.	8 uur. 41 min.
24 ZOND.	Ocul. s *Matth.*	De ZON treed
25 Maand.	Victor.	den 19, in
26 Dingsd.	Nestor.	*Pisces*, of de
27 Woensd.	Leander.	Visschen, op
28 Dond.	Lupicinus.	ten 7 onder
		ten 5 uur.

Maart. *Lentem.* XXXI Dagen.

1 Vryd.	Albinus.	*Nieuwe Maan*,
2 Saturd.	Simplicius.	Woensd. den
3 ZOND.	*Laetare*.	6, nam. ten 1
4 Maand.	Casimir.	uur. 53 min.
5 Dingsd.	Frederik.	
6 Woensd.	Coleta M.	
7 Dond.	*s Thomas*.	*Eerste Quart.*
8 Vryd.	Johannes.	Dond. den 14,
9 Saturd.	Francisca.	's avonds ten
10 ZOND.	*Judica*.	6 uur. 41 min.
11 Maand.	Rosina.	
12 Dingsd.	s Gregorius.	
13 Woensd.	Amst. Mir. lo	*Volle Maan*,
14 Dond.	Mathildus.	Dond. den 21,
15 Vryd.	Isabella.	nam. ten 3 uur.
16 Saturd.	Herebertus.	12 min.
17 ZOND.	*Palm-Zond.*	
18 Maand.	Eduardus.	
19 Dingsd.	s Joseph.	*Laatste Quart.*
20 Woensd.	Joachim.	Dond. den 28,
21 Dond.	*Witte Dond.*	's morg. ten 7
22 Vryd.	*Goede Vryd.*	uur. 53 min.
23 Saturd.	Theodosia.	
24 ZOND.	PAASSCHEN.	De ZON treed
25 Maand.	2de *Paaschd.*	den 19, in
26 Dingsd.	Lutgerus.	*Aries*, of de
27 Woensd.	Rupertus.	Ram, maken-
28 Dond.	Sixtus.	de dag en nacht
29 Vryd.	Eustatius.	even lang, op
30 Saturd.	Quirinus.	en onder ten
31 ZOND.	*Quasimodi.*	6 uur.

April, *Grasm.* XXX Dagen.

1 Maand.	Theodora.	
2 Dingsd.	s Fransisc.	*Nieuwe Maan*,
3 Woensd.	Nicetus.	Vrydag den 5,
4 Dond.	Ambrosius.	's morg. ten 7
5 Vryd.	Vincent.	40 min.
6 Saturd.	Sixtus p.	
7 ZOND.	*Misericordia*.	
8 Maand.	Walthrudus.	*Eerste Quart.*
9 Dingsd.	Procopius.	Saturd. den 13,
10 Woensd.	Macarius.	's morg. ten 8,
11 Dond.	Leo.	uur. 6 min.
12 Vryd.	Julius.	
13 Saturd.	Justinus.	
14 ZOND.	*Jubilate*.	*Volle Maan*,
15 Maand.	Anastasius.	Vryd. den 19,
16 Dingsd.	Calixtus.	's avonds ten
17 Woensd.	Quintilian.	ten 11 uur. 59
18 Dond.	Anicetus.	min.
19 Vryd.	Marcelin.	
20 Saturd.	Sulpitius.	*Laatste Quart.*
21 ZOND.	*Cantate*.	Vryd. den 26,
22 Maand.	Sotherus.	's avonds ten
23 Dingsd.	Joris.	8 uur. 49 min.
24 Woensd.	Melitus.	
25 Dond.	Marcus.	De ZON treed
26 Vryd.	Cletus.	den 19 in *Tau-*
27 Saturd.	Conrardus.	*rus*, of de
28 ZOND.	*Vocem*.	Stier, op ten
29 Maand.	† Dag.	5 onder ten 7
30 Dingsd.	Eutrophius.	uur.

May, *Bloeim.* XXXI Dagen.

1 Woensd.	*s Phil.* en *Jac.*	
2 Dond.	HEM. CHR.	*Nieuwe Maan*,
3 Vryd.	† *Vind.* L. k.	Zond. den 5,
4 Saturd.	Monica.	's morg. ten 0
5 ZOND.	*Exa.* Am. k.	uur. 33 min.
6 Maand.	s J L Hage k.	ZON ECLIPS.
7 Dingsd.	Stanislaus.	
8 Woensd.	s Mich. Op.	
9 Dond.	Job.	*Eerste Quart.*
10 Vryd.	Gordiaan.	Zond. den 12,
11 Saturd.	*Vastendag*.	Namidd. ten 5
12 ZOND.	PINKSTER.	uur. 28 min.
13 Maand.	2de *Pinksterd*.	
14 Dingsd.	s Chrisstoffel.	
15 Woensd.	*Quatertemp*.	*Volle Maan*,
16 Dond.	Simon.	Zond. den 19.
17 Vryd.	*Quatertemp*.	's morg. ten 8
18 Saturd.	*Quatertemp*.	uur. 10 min.
19 ZOND.	*H. Drievuld*.	
20 Maand.	Bernardus.	
21 Dingsd.	Timotheus.	*Laatste Quart.*
22 Woensd.	Marrianna.	Zond den 26,
23 Dond.	*H. Sacram*.	's morg. ten 11
24 Vryd.	Donatus.	uur 14 min.
25 Saturd.	Urbanus.	
26 ZOND.	Eleutheros.	De ZON treed
27 Maand.	Lucianus.	den 20. in *Ge-*
28 Dingsd.	Germanus.	*mini*, of de
29 Woensd.	Maximus.	Tweelingen,
30 Dond.	Felix p.	op ten 4 on-
31 Vryd.	Petronella m.	der ten 8 uur.

Juny, *Zomerm.* XXX Dagen.

1 Saturd.	Pamphilius.	
2 ZOND.	Marc. Dort. k	*Nieuwe Maan*,
3 Maand.	Clotildus.	Maand. den 3,
4 Dingsd.	Optatus b.	namidd. ten 3
5 Woensd.	s Bonifacius.	uur. 24 min.
6 Dond.	Norbertus.	
7 Vryd.	Robertus.	*Eerste Quart.*
8 Saturd.	Medardus.	Maand. den 10,
9 ZOND.	Pelagia.	's avonds ten
10 Maand.	Getulius.	11 uur. 47 min.
11 Dingsd.	s Barnabas.	
12 Woensd.	Odulphus.	*Volle Maan*,
13 Dond.	s Anthonius.	Maand. den 17,
14 Vryd.	Bas. Leeuw. j.	namid. ten 4
15 Saturd.	Modestus.	uur. 24 min.
16 ZOND.	Lutgerus.	
17 Maand.	Adolphus.	*Laatste Quart.*
18 Dingsd.	Arnolphus.	Dingsd. den
19 Woensd.	Serv. en Pr.	25, 's morg.
20 Dond.	Silverius.	ten 3 uur. 33
21 Vryd.	Aloisius.	min.
22 Saturd.	Paulinus.	De ZON treed
23 ZOND.	*Vastendag*.	den 20 in *Can-*
24 Maand.	*s Jan Bapt*.	*cer*, of de
25 Dingsd.	Elogius.	Kreeft, heb-
26 Woensd.	Joa en Paul.	bende haar
27 Dond.	La dis laus.	grootste N. De-
28 Vryd.	*Vastendag*.	clinatie, ma-
29 Saturd.	*s Piet.* en *P.*	kende alhier de
30 ZOND.	s P.g. Haarl. k	*langsten dag*.

July, *Hooim.* XXXI Dagen.

1 Maand.	Theobaldus.	
2 Dingsd.	Maria Visit.	*Nieuwe Maan*,
3 Woensd.	Hyacinthus.	Woensd. den
4 Dond.	Mart Transl.	3, 's morg. ten
5 Vryd.	Anselmus.	3 uur. 46 min.
6 Saturd.	Jesaias.	
7 ZOND.	Dem. Woer. k	*Eerste Quart.*
8 Maand.	Procopius.	Woensd. den
9 Dingsd.	Senon.	10, 's morg.
10 Woensd.	7 Broed. M.	en 4 uur. 31
11 Dond.	Pius P. en B.	min.
12 Vryd.	Nabor en Fel	
13 Saturd.	Anacletus.	
14 ZOND.	Utr.terVe k.	*Volle Maan*,
15 Maand.	Apostel Sch.	Woensd. den
16 Dingsd.	Reynildus.	17, 's morg-
17 Woensd.	Alexis.	ten 1 uur. 36
18 Dond.	Arnoldus.	min.
19 Vryd.	Bernulphus.	
20 Saturd.	Margriet.	
21 ZOND.	Zardam k.	*Laatste Quart.*
22 Maand.	s Mar. Magd.	Woensd. den
23 Dingsd.	Apollin.	24, 's avonds
24 Woensd.	*Vastendag*.	ten 8 uur. 55
25 Dond.	Hondsdag.b.sJ.	min.
26 Vryd.	s Anna.	
27 Saturd.	Panthaleon.	De ZON treed
28 ZOND.	Wyk. k. G k.	den 20 in *Leo*,
29 Maand.	Mart. en Fel.	of de Leeuw,
30 Dingsd.	Abdon.	op ten 4, on-
31 Woensd.	Beemster B.	der ten 8 uur.

Augustus, *Oogstm.* XXXI. Dagen.

1 Dond.	s Piet. band	*Nieuwe Maan*,
2 Vryd.	Portiuncula.	Dond. den 1,
3 Saturd.	s Stevens v.	namidd. ten 2
4 ZOND.	s Dominicus	uur. 5 min.
5 Maand.	Maria ter sn	
6 Dingsd.	Transf. Chr.	*Eerste Quart.*
7 Woensd.	Donatus.	Dond. den 8,
8 Dond.	Cyriacus.	's morg. ten 9
9 Vryd.	*Vastendag*.	uur. 14 min.
10 Saturd.	*Lour.* Hoorn k	
11 ZOND.	Beverw. k	*Volle Maan*,
12 Maand.	Clara.	Dond. den 15,
13 Dingsd.	Hypolitus.	namidd. ten 0
14 Woensd.	*Vastendag*.	uur. 48 min.
15 Dond.	*Maria Hem.*	
16 Vryd.	Rochus.	*Laatste Quart.*
17 Saturd.	Jeroen.	Vryd. den 23,
18 ZOND.	Zard. k.	namid. ten 2
19 Maand.	*Hartjesdag*.	uur. 40 min.
20 Dingsd.	s Bernard.	
21 Woensd.	Privatus.	*Nieuwe Maan*,
22 Dond.	Timotheus	Vrydag den 30,
23 Vryd.	*Vastendag*.	's avonds ten
24 Saturd.	*s Barthol.*	11 uur. 19 min.
25 ZOND.	Rott. k. M. k.	
26 Maand.	Severinus.	De ZON treed
27 Dingsd.	Sulpit. Bo. k.	den 22, in *Vir-*
28 Woensd.	Augustin.	*go*, of de
29 Dond.	Jan Onth.	Maagd, op ten
30 Vryd.	Felix m.	5 onder ten
31 Saturd.	Paulinus.	7 uur.

September, *Herfstm.* XXX Dagen.

1 ZOND.	s Gillis, W. k.	
2 Maand.	Justus.	*Eerste Quart.*
3 Dingsd.	Seraphina.	Vrydag den 6,
4 Woensd.	*Hondsd. eind.*	namid. ten 3
5 Dond.	Victorianus.	uur. 18 min.
6 Vryd.	Eleutherus.	
7 Saturd.	Cloudoa.	*Volle Maan*,
8 ZOND.	*Maria geb.*	Saturd. den 14,
9 Maand.	Gorg Nym. k	's morg. ten 2,
10 Dingsd.	Nicol. Tol.	uur. 50 min.
11 Woensd.	Theodosius.	
12 Dond.	Guido.	*Laatste Quart.*
13 Vryd.	Amatus.	Zond. den 22,
14 Saturd.	† Verheff.	's morg. ten 7
15 ZOND.	Nicodemus.	uur. 42 min.
16 Maand.	Cornelius.	
17 Dingsd.	s Lamb Am. lo	*Nieuwe Maan*,
18 Woensd.	*Quatertemp.*	Zond. den 29,
19 Dond.	Donatus.	's morg. ten 8
20 Vryd.	*Quat. Vast.*	uur. 23 min.
21 Saturd.	*Quat. s Matt.*	
22 ZOND.	Amsterd. k.	De ZON treed
23 Maand.	Tecla.	den 22 in *Li-*
24 Dingsd.	Gerardus.	*bra* of de
25 Woensd.	Firmian.	Schaal, maa-
26 Dond.	Supr. en Just.	kende de Herfst-
27 Vryd.	Cosm. en Da.	snede, dag en
28 Saturd.	Wenceslaus.	nacht evenlang
29 ZOND.	*s Michiel.*	op en onder
30 Maand.	s Hieron.	ten 6 uur.

October, *Wynm.* XXXI Dagen.

1. Dingsd.	s Bavo.	
2 Woensd.	Engelb. b.	*Eerste Quart.*
3 Dond.	*Leyden Ontz.*	Saturd. den 5,
4 Vryd.	s Franc.	's avonds
5 Saturd.	Placidus.	ten 11 uur. 53
6 ZOND.	Bruno.	min.
7 Maand.	Marcus.	
8 Dingsd.	*Alkm. Ontz.*	
9 Woensd.	Dionisius.	*Volle Maan*,
10 Dond.	s Victor.	Zondag den
11 Vryd.	Gommarus.	13 's avonds ten
12 Saturd.	Maximiliaan.	7 uur. 43 min.
13 ZOND.	Eduard.	
14 Maand.	Donatiaan.	
15 Dingsd.	Theresia.	*Laatste Quart.*
16 Woensd.	Deodatus.	Maand. den
17 Dond.	Florus.	21 's avonds
18 Vryd.	s Lucas.	ten 11 uur. 3
19 Saturd.	Irena.	min.
20 ZOND.	Wendela.	
21 Maand.	s Ursula.	*Nieuwe Maan*,
22 Dingsd.	Mauritius.	Maand. den 28,
23 Woensd	Severinus.	's avonds ten
24 Dond.	Evergistus.	5 uur. 55 min.
25 Vryd.	Crispinus.	ZON-ECLIPS.
26 Saturd.	Evaristus.	De ZON treed
27 ZOND.	Rheen k. *Va.*	den 22, in
28 Maand.	*s Sim. en Jud.*	*Scorpio* of den
29 Dingsd.	Narcissus.	scorpioen, op
30 Woensd.	Simeon.	ten 7, onder
31 Dond.	*Vastendag.*	ten 5 uur.

November, *Slagtm.* XXX Dagen.

1 Vryd.	*Allerheilig*.	
2 Saturd.	Allerzielen.	*Eerste Quart.*
3 ZOND.	Hubertus.	Maand. den 4,
4 Maand.	Carol. Bor	voorm. ten 11
5 Dingsd.	Blaudina.	uur. 53 min.
6 Woensd.	Leonardus.	
7 Dond.	*s Willebrord*.	
8 Vryd.	Godfried.	*Volle Maan*,
9 Saturd.	Salvator.	Dingsd. ten 12,
10 ZOND.	Justus.	namidd. den 2
11 Maand.	*s Marten*.	uur 27 min.
12 Dingsd.	Jonas.	
13 Woensd.	Erictus.	
14 Dond.	Bertram.	*Laatste Quart.*
15 Vryd.	Machutus.	Woensd. den
16 Saturd.	Silvester.	20, namidd.
17 ZOND.	Gregorius.	ten 0 uur. 9
18 Maand.	Eugenius.	min.
19 Dingsd.	s Elisabeth.	
20 Woensd.	Raphael.	*Nieuwe Maan*,
21 Dond.	Maria Pres.	Woensd. den
22 Vryd.	s Cecilia.	27, 's morg.
23 Saturd.	Clemens.	ten 4 uur 9 min.
24 ZOND.	Chrysogont.	
25 Maand.	s Catharina.	De ZON treed
26 Dingsd.	Conradus.	den 21, in *Sa-*
27 Woensd	Pieter Alex.	*gittarius* of de
28 Dond.	Oda m.	Schutter, op
29 Vryd.	*Vastendag*.	ten 8 onder
30 Saturd.	*s Andries*.	ten 4 uur.

December, *Winterm.* XXXI Dagen.

1 ZOND.	1 *Advent*.	
2 Maand.	Bibiana.	*Eerste Quart.*
3 Dingsd.	s Franciscus.	Woensd. den
4 Woensd.	s Barbara.	4, 's morg.
5 Dond.	Sabbas Abt.	ten 3 uur. 45 m.
6 Vryd.	*s Nicolaas*.	
7 Saturd.	s Ambrosius.	*Volle Maan*,
8 ZOND.	2 *Adv. Mar. O.*	Dond. den 12,
9 Maand.	Leocadia.	's morg. ten 9
10 Dingsd.	Melchiades.	uur. 14 min.
11 Woensd.	Damascus.	
12 Dond.	Alexis.	*Laatste Quart.*
13 Vryd.	s Lucia.	Dond. den 19
14 Saturd.	Nicasius.	's avonds ten
15 ZOND.	3 *Advent*.	11 uuren.
16 Maand.	Everhard.	
17 Dingsd.	Lasarus.	*Nieuwe Maan*,
18 Woensd.	*Quatertemp.*	Dond. den 26,
19 Dond.	Menengosus.	nam. ten 3 uur.
20 Vryd.	*Quat. Vast.*	13 min.
21 Saturd.	*Quat. s Thom.*	
22 ZOND.	4 *Advent.*	De ZON treed
23 Maand.	Victoria.	den 20 in *Ca-*
24 Dingsd.	*Vastendag*.	*pricornus*. of
25 Woensd.	*Kersdag*.	den Steenbok,
26 Dond.	2 de *Kersd. sS.*	hebbende haar
27 Vryd.	*Jan Evangel.*	grootste Zui-
28 Saturd.	Onn. Kind.	der Declinatie,
29 ZOND.	Thom. Cant.	maakt alhier
30 Maand.	Sabinus.	den *kortsten*
31 Dingsd.	Silvester.	*dag*

Eclipsen voor het jaar 1799.

In dit Jaar zullen 'er alleen maar TWEE ZON-ECLIPSEN op de Aarde zig vertoonen, welke beide *buiten* ons gezigt zullen voorvallen.

DE EERSTE zal zijn den 5 Maij 's morgens ten 0 uuren 34 minuten, en *ringvormig* verduisteren op den middag der plaats die op 194°. lengte en 8 en 1 half^{o}. Noorder breedte legt, dat is in den *stillen Oceaan*.

DE TWEEDE zal zijn den 28 October 's avonds ten 5 uuren 55 minuten, zullende totaal verduisteren op den middag, nabij de Kust van PERU, op de lengte van 294°. en 5°. 20' Zuider breedte. - dezelve zal mede gedeeltelijk te zien zijn op PARAMARIBO aan de rivier *Surinamen*, het begin aldaar naar hunnen tijd namiddag ten 2 uuren 30 min: het midden ten 3 uur 25 min: en het einde ten 4 uur 12 min:, zullende de Zon aldaar 3 duim over de Zuidzijde verduisteren.

Voorbygang van de planeet Mercurius over de zon.

De Planeet MERCURIUS(*) zal den 7

(*) De Planeet MERCURIUS is die Planeet van ons waereldgestel, welke het digtste van alle de Planeeten bij de ZON staat, egter bedraagt deezen afstand omtrent 8500 halve Aardkloots middellijnen, ieder 900 duitsche mijlen lang namentlijk als deze Planeet in haare middelbaare afstand is. Deeze Planeet, bij onzen Aardkloot vergeleeken zijnde, is ongeveer 14 maal klijnder den dezelve: zij is op den tijd der bovengenoemde voorbijgang, omtrend van onzen Aardkloot 14000 halve Aardkloots-middellijnen verwijderd en zal slechts het [...]ste gedeelte der zon bedecken: een kleine zwarte vlek, zal in een kromme of gebogen lijn over de Zon schijnen voort te gaan, gedurende de bovengemelde tijd.

Maij, van dit Jaar over de ZON voorbijgaan.
Het begin voormiddag ten 8 uuren 10 minuten.
Het einde namiddag ten 3 uuren 40 minuten.

Planeet bedekkingen door de maan.

De Planeet JUPITER, zal zigtbaar door de MAAN bedekt worden den 16 Januarij.
Het begin 's morgens ten 2 uuren 15 minuten.
Het einde 's morgens ten 3 uuren 8 minuten.
JUPITER zal de rand der MAAN, bij 't begin ten Oost N. Oosten schijnen te raken, en zal bij 't einde ten West N. Wes-

ten dezelve schijnen te verlaten of 'er vanuit te komen.

DE MAAN zal nogmaals JUPITER bedekken, den 12 Februarij doch buiten onsgezigt, 's midd om 12 uur.

De Planeet VENUS zal zigtbaar door de MAAN bedekt worden den 24 November, het begin 's morgens ten 4 uuren 30 minuten, en het einde ten 5 uuren 23 minuten, het begin is aan de Oostelijke rand en het einde aan de Westelijke rand der Maan.

DE PLANEET, die van den 21 Maart 1799 tot den 20 maart 1800 regeert, is MARS.

De Jaaren, waar over deeze Planeet regeert, zijn in 't gemeen meer droog dan vochtig; schoon het somtijds iets regent, zo zijn dezelve, vooral in het voorjaar, zeer droog.

Het luiden der Poortklokken.

Van Amsterdam.

't verlangen.

Den	's mo.	's av.
22 Jan.	half 7	half 5
8 Febr.	6	5
24 Febr.	half 6	half 6
14 Maart.	5	6
28 Maart.	5	half 7
10 April.	half 5	7
22 April.	half 5	half 8
7 Maij.	4	8

't verkorten.

Den	's mo.	's av.
8 Aug.	half 5	half 8
25 Aug.	5	7
9 Sept.	half 6	half 7
21 Sept.	half 6	6
13 Oct.	6	half 6
21 Oct.	half 7	5
6 Nov.	7	half 5

Van 7 Maij tot 8 Aug. blijv. de *Poorten*, tot 's av half 11 uuren open.

Van Haarlem EN Enkhuizen.

't verlangen.

Den	's mo.	' sav.
8 Jan.	half 7	half 5
1 Feb.	6	5
18 Feb.	6	half 6

23 Feb.	half 6	half 6
4 Maart.	half 6	6
13 Maart.	5	6
18 Maart.	5	half 7
1 April.	half 5	7
16 April.	half 5	half 8
20 April.	4	half 8
1 Maij.	4	8
20 Maij.	half 4	half 9

't verkorten.

Den	**'s mo.**	**' sav.**
26 Julij.	4	8
14 Aug.	4	half 8
22 Aug.	half 5	half 8
29 Aug.	half 5	7
1 Sept.	5	half 7
26 Sept.	5	6
1 Oct.	half 6	6
10 Oct.	half 6	half 6
18 Oct.	6	half 6
25 Oct.	6	5
10 Nov.	half 7	5
12 Nov.	half 7	half 5
30 Nov.	7	half 5
4 Dec	7	4

De Groote *Hout, Zijl* en *Kennemer Poorten* zijn alle avonden tot 11 uur open: en de *Spaarwouder* tot het aankomen der laatste Trekschuit. Elk der Poorten kon men na 11 uur, voor 30 Stuiv. doen openen.

Kindergedichtjes,

De gezellige winteravond.

Wanneer de stormen loeiën,
En sneeuw en hagelbuiën
Den dorren grond bedekken,
En alles, gansch versteven,
Zucht, om des winters woede;
Wanneer de dag slechts schemerd
Na lange winternachten;
Is buiten geen genoegen
Noch zoet vermaak te vinden.
De lange winteravond
Schenkt dan veel meer genoegen,
Voor hun, die vlijtig leren,
En ware blijdschap vinden
In nutte bezigheden,
Of schuldeloos vermaken.
Dan gaan de brave kinders
Hun' makkers gul bezoeken,
Wanneer hun vlijtig leren
Voldoet aan hunne meesters,
En zij hun' waardige ouders
Geen droeve reden geven,

Geen laffe zotternijën
En hoogstgevaarlijk stoeiën,
Geen ongebonden reden
Behagen brave jongens;
Neen, beter bezigheden
Vindt FREDRIK op zijn kamer,
Als hem zijn maat CORNELIS
Met vreugde komt bezoeken;
Nu lokken schone Prenten
Van Land en Stad gezichten,
Van Vogels en gediertens,
Hun beider vrolijke ogen;
Of fraaije Tekeningen,
De vruchten van hun' lessen.
Zo leren zij elkander
Het nuttige en 't schone,
Naar 't kinderlijk vermogen;
Terwijl versnaperingen
Hun' monden zoet verkwikken,
En zij den kagchel roeren,
Als ze eens genoeglijk rusten
Van nuttige beschouwing.
Voorwaar, de wintersavond,
Hoe lang hij moge schijnen

Nu lokken schone Prenten
Hun beider vrolijke ogen

Voor luië en slegte kinders,
Is nooit te lang, voor brave
En deugdgezinde knapen,
Die hunne pligten horen
Van Ouders en van Meesters,
En zich daar naar gedragen.
ô Jeugd! erkent uw voorrecht,
Wanneer uw waardige Ouders,
In alles voor u zorgen,
En u, na vlijtig leren,
De fraaiste zaken schenken.
Tot nuttige vermaking,
Wanneer de winter avond
U al den toegang weigert
Tot hof en veld en dreven.
ô Jeugd! wat vindt gij beter?
Geeft u een zomer avond
Wel nuttiger vermaken?
Kan u een winter avond
Op zulk een wijs vervelen?
Neen! brave en zoete kinders
Verveelt nooit wat hun heilzaam
En zegenrijk moet wezen.

De snoeytyd.

Wanneer de winter wijkt,
En zijn geweld bezwijkt,
Rept ieder zijne handen.
Dan wordt de vlijt gewekt,
En treurigheid vertrekt
Van de verdorde landen.

Dan gaat de Tuinbaas voort,
Wijl hij de leeuwrik hoort,
En snoeit de dorre bomen,
Van 't overtollig hout,
Wijl hij den tak beschouwt
Daar 't vruchtjen aan moet komen,

Zijn knaapje volgt hem naar:
Zoekt takken bij elkaêr,
En bindt ze vast te zamen;
Hij leert dus hoe men snoeit,
En stekt, en plant, en roeit,
En ziet zich dus bekwamen.

Zo leert de frissche jeugd
Den arbeid reeds met vreugd,
Tot dat de schooltijd nadert:
Dan gaat zij wel te moê
Naar School en Meester toe,
Waar zij een schat vergadert.

ô Jeugd! wees niet verstoord,
Als ge ooit bestraffing hoort
Voor ongebondenheden:
Het kwaad dient uitgeroeit;
Uw weeldrigheid besnoeit,
Zo bloeit ge in deugd en zeden.

Dus wordt ge in braafheid groot,
En rasch een deelgenoot
Van nutte en trouwen handel;
Zo volgt ge uw' oudren naar,
En zijt tot arbeid klaar,
En deugden in uw' wandel.

Paasch vreugd.

't Is Paasch, wie zou niet vrolijk wezen?
Wij hebben braaf en wel geleerd,
Om prijs gedongen, in het lezen
En schrijven, en de pot verteerd.

‘Ziet Jongens! welke schone prijzen
Van boeken, prenten en nog meer,
Nu moet gij op de proef bewijzen
Hoe goed en net dat ik u leer.’

Dus riep de Meester; en de dagen
Vervlogen rasch, door onze vlijt;
En onzes Meesters welbehagen
En gunst, schonk ons vacantie tijd.

Wij streken met de prijzen henen
Door vlijt, of door het lot beslist;
Maar, Domöor zat van spijt te wenen;
Hij had zich in een prijs vergist.

Onze Ouders vulden onze handen:
Wij vlogen naar den Meester toe,
Met koek en eijers in de manden,
En bragten hem dit blij te moê.

‘'t Is Paasch, nu moet gij vrolijk wezen,’
Sprak bij, wijl gij naar deugden tracht;
Gaat voort, in 't reek'nen, schrijven, lezen,
Zo wordt van u wat groots gewacht.’

Komt jongens, laat ons wandlen, spelen,
Dees dagen wordt 'er niet geleert;
De Meester wilde ons prijzen delen;
Zijn Keuken is door ons gesmeert.

De jonge lammeren.

ANTJE.

Mietje! zie die lieve Schaapjes,
Hoe huplen zij hun moeder na,
Als dartle en speelzieke knaapjes,
En de oude roept genoeglijk, blae.

Kijk eens, hoe ievrig zij zich buigen,
Wijl de oude van het grazen rust,
Om zich aan d'uijër zat ze zuigen;
Hoe boeten zij hun' gragen lust.

MIETJE.

Ja Antje! 'k wou dat lieve beestje,
Dat zwarten lam het mijne was,
Ik bragt het aan mijn broêrtje keesje;
Dan kwam dit lintje mij te pas.

Kom, willen wij aan Moeder vragen
Dat zij dit schurkje voor ons koopt;
Wij zullen 't diertje nimmer plagen,
Als 't blatend naar zij moêrtje loopt.

t.o. 28

O Mietje! zie die lieve schaapjes.

Voor 't oude Schaap, als wij zijn kind
Hem eens ontvoerden! ziet het vrezen
Voor 't kroost, dat bij zo teêr bemint.

Neen, laat het bij zijn moêrtje blijven;
Wij kunnen 't immers daaglijks zien,
Als wij, na 't leren, lezen, schrijven.
Van school met vreugde thuiswaards vliên

Wij mogen nooit geen diertjes plagen,'
Zegt Moeder, daar geen nut in steekt,'
En Meisjes scheppen geen behagen
In al wat ruw en wreedheid kweekt.

De nagtegaal.

PIET.
Hoor, jonge! hoor! hoe zingt dat Sijsje,
Daar gindsch in 't hoog en dich gebomt,

JAN.
Ja, wel, het mogt, op zulk een wijsje
Zingt nooit geen Sijs neen maat gij droomt.

PIET.
Wel! welk een beest mag het dan wezen?
Zeg mij, wat is 't, om dat ik dwaal?
Zijn zang dient boven al gepreezen.

JAN.
Wel jonge! 't is een Nagtegaal.
Dees vogel heeft geen fraaië veren;
Hij heeft geen schoonheid voor 't gezicht,
Zijn' zang doet hem zo hoog waarderen,
Waar al het vooglenheir voor zwicht.

DE MEESTER.

Gewis, ô jeugd! geen schijnvertoning
Hoe opgesierd, heeft ooit waardij;
Een rieten dak, een slegte woning
Kweekt Helden, voor de maatschappij.
Een nedrig kleed dekt deugd en zeden
Meer, dan het trotsche pronkgewaed;
Tracht dus in 't spoor der deugd te treden,
En nedrigheid zij uw cieraad.

Het schaapscheren.

SCHAAPSCHEERDER.

Ja Jonkertje! men scheert de Schapen,
Met zulk een wonderlijke schaar;
Dat doen wij, slegte boerenknapen
Heel vaardig, zonder dat gevaar
Van kwetzen, 't stille Schaap doet vrezen,
't Is voor die beesten ook zeer goed
Hun zou die hitte lastig wezen,
Daar nu hun wol mijn zorg verzoet.
Uw rok, uw vest, en al de kleêren
Der groten, komt van dezen wol.
De weidsche pragt der grote Heren
Betaald den Schapenscheerder tol.

JONGLING.

Wel Baas! het zijn wel nutte dieren:
Hun vleesch is lekker voor den smaak;
Hun kaas zie 'k onze tafel sieren:
De Veebouw geeft wel zoet vermaak!

Een Herder moet dus 't kosje winnen.

SCHAAPSCHEERDER.

Ja, als het alles wel wil vleugen!
Doch zomtijds gaat dit maar zo wat:
Door 't ongans zal de wol niet deugen;
Door ziektens gaat de teelt niet rad.
Een Herder moet dus 't kostje winnen
Met zorgen en in zoberheid.

JONGLING.

Niets beters kunt gij ooit beginnen,
Als dat ge aan allen nut bereid.
'k Wou liefst een braven Herder wezen
ô Man! als wel een slechten Heer.
Men leert mij, 't kwade steeds te vrezen,
En zegt mij, deugd geeft altijd eer.

De byënkorf.

ô Jeugd! treed langzaam nader,
Beschouw de Bijenkorven:
Zie hoe die nutte diertjes
Zeer wijd' in 't ronde vliegen;
Zij zuigen uit de bloemen
Den smakelijken Honing,
En 't wasch, voor hunnen raten,
En dragen 't naar de korven.
Zie eens hoe zij de cellen
Tot nesten voor hun' jongen,
Van wasch te zamen voegen;
In ieder dezer cellen
Plaatst hunne Koninginne
Haar groote of kleinder eitjes;
De werkbij volgt haar schreden,
En sluit de cel wel netjes;
Zo broeden zij hun' jongen.
In andre ruimer cellen
Verzaamlen zij den honing,
Tot voedsel voor de jongen,
Wen zij het ei verlaten.

ô Jeugd! is dit niet aartig?
Nog meer: wanneer een' Bijë
Komt in den korf te sterven,
Dan brengt men 't lijk naar buiten;
Of kan men 't niet vervoeren;
Dan gaan zij het omkleden
Met wasch, op dat geen ziekte
Den Bijën mogt vernielen.
Zij dulden ook geen vreemden
In hunne zuivre woning,
Om van hun vlijt te smullen:
ô Neen! de Bijën waken
Voor listige verleiders;
Elk die den korf wil nadren,
Verbeurd wel rasch zijn leven.
ô jeugd! is dit niet aartig?
Niet nuttig en niet leerzaam?
Gij ziet, hoe vlijtig werken,
En onvermoeiden ijver,
't Geluk is, van de Bijën.
Zo is het ook voor Menschen:
Zij, die in luiheid leven,
Vergaan welrasch van honger;
En Kindren, die niets leren

Verkwijnen door verachting.
Nog meer: gij ziet, geen Bijë
Vergaapt zich aan een vreemde;
Zij stellen geen vertrouwen
In alle die bezoeken
Van zulke vreemde knapen,
Die hunne schade zoeken.
Leer dus, ô jeugd! niet haastig
Op vreemden te vertrouwen,
Of zulke valsche vrienden,
Die slechts met schone woorden
En iedle vleiërijën
Hun eigen voordeel zoeken.
Leer eerst dezulken kennen
Die zich uw vrienden noemen;
Weeg alle huner woorden;
Ziet gij hun goede zeden,
Oprechtheid, trouw en deugden,
Biedt hen dan uwe handen
En hart; wees dus omzichtig;
Wees vlijtig, trouw en eerlijk,
Zo zult gij roemtijk leven.

Lied van Mietje,
Op den Verjaerdag van haar Zusje BETJE.

Jendig Wichtje!
Daar 's een dichtje;
Maar mijn lieve! scheur het niet;
Wil vrij springen
Onder 't zingen,
BETJE! die zo vriendlijk ziet.

Uw verjaren
Roert mijn snaren;
Is het wonder? 'k zong voorheen
Toen u 't leven
Werd gegeven,
En uw morgenrood verscheen.

Uit de boogjes
Van uw' oogjes
Zien wij gulle vreugd verspreid

Ieder trekje
Van uw bekje
Heeft een zwier van aartigheid.

Zie ik neder,
Gij reikt teder
(Wijl gij trippeld op den vloer)
't Poesle knuistje,
't Mollig vuistje
Aan uw lieve keesjebroer.

'k Zag u groeien,
Tieren, bloeiën
In dit afgelopen jaar.
Druk noch rampen
Deên u kampen
Met het dodelijkst gevaar.

Welk een zegen
Trad u tegen,
Van den Vader der natuur!
Vader, Moeder,
Zusje en Broeder,
Voelen 't dankbaar liefde vuur.

Groei voorspoedig.
Zoet en goedig
Lieve BETJE! wordt rasch groot.
Lieve Zusje!
Reik me een kusje,
Blijf nog lang mijn speelgenoot.

Strand wandeling.

Hoe zoet is 't wandlen aan het strand,
En stoeiën in het gulle zand,
Bij 't kletzend ruisschen van de baren,
Terwijl de Zeewind luchtig blaast,
En 't meeuwtje op de vischjes aast,
En de arme Visschers schelpjes garen.

De Visscher lokt de kindren aan:
Verteld hoe hoog de vloed moet gaan,
Op dat de pinkjes zeewaars drijven:
Dan zegt hij: . Kóóp wat, Jufferlief!
'k Heb móóije schilpjes tot gerief;
Wil met een duitje mij gerijven.'

Het meisje geeft den man een duit;
Koopt schelpjes, als een rijken buit;
Het knaapje voert haar zachtjes nader
Aan 't luchtig stromend golfgewoel,
Op dat hij haar de voetjes spoel',
En schalkig plaag' voor 't oog van Vader.

- *Kóóp wat, jufferlief....*

De Vader ziet der kindren vreugd,
Hun blijdschap is zijn zielgeneugt;
Nu voert hij 't kroost op hoge duinen,
En toond hen 't ruime zeegezicht,
't Verschiet dat aan de duinen ligt,
En Stad, en Dorp, en Bosch, en Tuinen.

Thans rent de jeugd de steiltens af,
En rolt door 't zand als stuivend kaf,
Tot zij vermoeit van wandlen, lopen,
Genoeglijk in het Zeedorp treedt,
Een boterham en scharren eet,
En schip en huisjes blij gaat kopen.

Dees Vaderlandsche vrolijkheid,
Wordt door de lieve jeugd verbeidt,
Zo zij volhard in 't vlijtig leren.
Der Oudren zorg schept kindervreugd,
Voor 't kroost, 't welk tracht naar trouw en deugd,
En doet altoos zijn heil vermeren.

De jagttijd.

De jager schuwt geen weêr of wind,
Maar rent door bosschen en door dreven,
Hij speurt het wild, en wat hij vindt,
Schiet hij ter neêr, en laat niets leven
Wat smaaklijk is; - hij vult zijn tasch
Met snip, patrijs en schone bouten;
Hij zwerft op heuvlen, door moeras,
Of staat gindsch met een boer te kouten,
Terwijl zijn oog in 't ronde tuurt,
En hij het ligt geweer laat rusten
Op d' arm, en 't kleine knaapje gluurt,
Wien dit bedrijf wel mag gelusten.
Beweging is het lichaam goed;
Men moet zich aan het weêr gewennen,
't Zij 't west of noord' met buien woedt,
Of mist of damp geen land doet kennen.
't Is nuttig dat de jeugd ook deelt
In zulle forsche bezigheden;
Daar koestring enkel zwakheid teelt,
Leert moedig jagen, vaster zeden.

- *Beweging is het ligchaam goed.*

Zo wijkt het al te laf bestaan
Van 't hart der jeugd, om in de kringen
Des levers, stouter voorttegaan,
Gehard in 's waerelds wisselingen.
Alleen zorg toch dat matigheid,
ô Jeugd! u hier in leide en hoede,
Eer losheid u den val bereidt,
En smart, de onmatigheid vergoede.
Schuw dan o jeugd! geen weêr of wind;
Ren vrij door bosschen en door dreven,
Maar rust, als ge u vermoeit bevindt;
Zo zal de Jagttijd voordeel geven,
Van Vaderlandsche kundigheên,
En radheid voor uw frissche leên.

Het slagtvee.

De jeugd vindt veeltijds zoet vermaak
In elke zaak,
Die zij niet daaglijks ziet geschieden;
Al is 't bedrijf slechts wreed en ruw,
Geen kind is schuw,
Nog zal het slagten angstig vlieden.

't Getier van het onmagtig zwijn,
Zijn angst en pijn,
Schenkt vreugd en blijdschap aan de knapen;
Het arme slagtvee wordt geplaagt,
Gestuwd, gejaagd,
Waar uit zij zoet genoegen rapen.

Ô Jeugd! zoek nimmer zoete vreugd,
Noch hartsgeneugt
In ruwe en wrede handelingen.
Beledig geen onschuldig dier
Wiens droef getier
Verwijtend in uw oor moet dringen.

t.o. 44

Geen kind leer' immer wreed te zyn.

Het slagten is der dieren lot,
Om 't blij genot
Van heilzaam voedzel ons te schenken;
Maar wreedheid past den menschen niet;
Dien dood geschied'
Zo ligt men immer uit kan denken.

Geen kind lere immer wreed te zijn,
En haat den schijn
Van onbarmhartig zich te tonen;
Het denk' God schiep den dierenrij
Zo wel als mij;
Laat beter drift mijn wandel kronen.

De sneeuw.

De dikke sneeuw bedekt de wegen;
De jeugd, tot vrolijkheid genegen,
Maakt dezen tijd zich recht ten nut:
Zij schuift alom in ligte sleden;
Op 't vlakke baantje, glad gegleden,
Vindt haren radden voet geen stut.

De sneeuwbal, wel te saam gewrongen,
Vliegt uit de hand van oud' en jongen,
Wijl elk van die beweging gloeit.
Zie hoe de jongens dartel sollen;
Elkander in den sneeuwhoop rollen,
Steeds rusteloos en onvermoeid.

Gindsch vormt men van de sneeuw, figuren,
Niet om de tijden te verduren,
Maar slechts zo lang geen zonneschijn
Het beeld tot water doet ontbinden;
Dus kan de jeugd vergnoeging vinden,
En laat zich alles dienstbaar zijn.

't Is goed o jeugd! zoek dus vermaken,
Maar leer ook beter, nutter zaken,
    En waartoe God de sneeuw ons schenkt:
Hij geeft ze aan ons, om 't land te dekken,
In felle vorst ten kleed te strekken,
    Voor 't veldgewas, 't welk hij gedenkt.

Leer dan uw Schepper hier voor danken;
Hij hoort de blijde kinderklanken,
    Die vloeïen uit een deugdzaam hart.
Verheug. vermaak u met dien zegen;
Leer deugd en wijsheid op uw wegen,
    Eer ge in der bozen strik verwart.

De bloeityd.

Men zing de bloeizelrijke Mei,
Die bosch en hof, en dreef, en wei,
Het allerschoonste siraad schenkt,
En de aard' met vruchtbre dropplen drenkt;
Die liefde in aller adren giet,
Zo ver haar malsche hand gebiedt.

Zij kondigt heil en voorspoed aan,
Bij 't vruchtbaar licht van zon en maan;
Zij lokt de zachte windjes uit,
Wijl ze aller ketens blij ontsluit,
De woestheid van de vlaktens vaagt,
Het talloos heir ten leven daagt

De blijde jeugd kuscht hare hand,
Tewijl zij het hofje blij beplant,
En zich verheugt in al den glans
Van elken rijken bloemenkrans;
Nu deelt zij met vermaak den tijd,
Daar gij haar rijk in lering zijt.

Gij leidt haar op 't 's Makers lof,
Wen gij alom, het dorre stof

Brengt tot gewenschte vrugtbaarheid
En zegen, die zich wijd verspreit;
Gij wekt het heilig offervuur,
Bij 't mild ontwikklen der natuur.

Gij leert de jeugd in 't kleinste werk,
Het onverganglijk zegelmerk,
Van 't groot en heerlijk Schepping woord;
Zo vloeit het leven zalig voort;
Zo wijst gij aan de lieve jeugd
Het spoor der wijsheid en der deugd.

Gij zegt ons, hoe des levens bloei
Moet pralen, met den fieren groei
Van nutte wetenschap en kunst;
Zo deelt zij steeds in aller gunst,
De blijdschap lacht uit aller oog,
En welvaart regent van omhoog.

Wees ons dan welkom! blijde Meit!
Wij juichen u door dreef en wei;
U, die de schoonste lessen schenkt,
En 't jeugdig hart met wijsheid drenkt,
Of deugd in welige adren giet,
Waar 't land eens voorspoed van geniet.

Kinder spelen.

De vlieger.

Als 't windje frisch en luchtig blaast,
En door het digt geboomte raast,
Dan is 'er voor de jonge knapen
In 't veld veel vrolijkheid te rapen;
Dan gaat het vlieg'ren goed en wel.
Dan rijst de ligte Vlieger snel.
Maar wordt het windje zwak en flaauw,
Zo daalt de Vlieger al te gaauw;
Rept dan, o jongens! uwe handen,
Vliegt vaardig over sloot en landen:
Als gij den val niet haastig stuit,
Zo gaat uw' vlieger zeker buit.

De hoepel.

De ronde hoepel wenteld rasch;
Hier komen slagen wel te pas,

En los en vlug en ievrig rennen,
En recht en rad en vaardig mennen;
Maar slaat ge in 't wild, en bij de gis,
Dan loopt de hoepel scheef en mis:
Moet vaardigheid de vreugd vermeêren?
Dan moet men zo het kunstje leren,
Dat gij geen tijd met vallen spilt;
Dan rust uw hoepel als gij 't wilt.

De knikkers.

Wij Knikk'ren op dees vlakke baan;
Elk schiet zijn makkers knikkers aan;
Wij spelen kunstig met elkandren;
De een wint het spel zoms van den andren,
Verliest men 'er eens drie of vier,
Wij wachten ons voor boos getier;
Wie kan altijd gelukkig wezen?
Wij moeten vloek en schelden vrezen,
Zo smaken wij de zoetse vreugd,
Die ooit der kindren hart verheugt.

De priktol.

Voort, Jongens! gaat wat aan een kant!
De Priktol vliegt mij uit de hand;

Zaagt gij 'er ooit een beter draijen,
En in het wentlen ruimer zwaijen?
Men hoort haar niet, hij loopt zeer zacht
En op de vlakke hand gebragt,
Blijft zij vast lopen, zonder vallen;
Wie heeft, o jongens! van u allen
Een beter Tol als deze is?
Elk geeft aan mij den roem gewist

Fabelen en vertelzels.

De roerdompen en de visschen.

Eenige Roerdompen kwamen in het voorjaar uit hunne schuilhoeken, na een lange afwezigheid, weder ten voorschijn.

Het Eerste werk dezer Vogelen was, om uit wellevendheid enige bezoeken aan hunne oude vrienden en kennissen te geven.

Zij bezogten dus vooral een zeer grote Familie van Visschen, in hun vochtig verblijf, en vroegen hun ieverig naar hunnen welstand:- maar de Visschen antwoordden aan de Roerdompen, zeer koeljes:, dat zij allen zich zeer wel bevonden, zo lang zij van hunne bezoeken bevrijd bleven.'

Zeker zulke vrienden, die ons alleen komen bezoeken om zich zelven ten onzen koste vet te mesten, zijn zeer gevaarlijk: leer dus, o jeugd! de waardij van uwe vrienden regt kennen, en beproef, naar uw kinderlijk vermogen, de ware oogmerken, waarom zij zich bij u indringen, op dat gij u voor schade zoud kunnen wagten.

De kikvorsch.

Een Kikvorsch zat op een mesthoop in het weiland, en beschouwde aandagtig den omvang van het omliggend veld, ‘hoe gelukkig is mijn lot!’ riep hij uit,’ welk een uitgebreide vlakte vol kronkelwegen en distelbossen behoort onder mijn gebied! - vreeslijke grote dieren zijn mijn eigendom. Wanneer mijn stem zich verheft, zwijgt alles stil. - mijn getier doet de zon verdwijnen en dompelt alles in eenen nacht. Geen een der dieren buiten mij heeft dat vermogen, zelfs dat geene niet, dat zich mensch noemt, en alles wil overheerschen. Zeker is alles wat hier is om mijnent wille aanwezig!’ -

Dan - een Roofvogel loerde uit de hoogte, viel den Kikvorsch op het lijf, en ontvoerde hem zijn ingebeeld Koningrijk.

Zo gaat het den dwazen; zo gaat het den kinderen, die hunne zotte verbeelding en hoogmoed den teugel vieren.

Een ogenblik van ongeluk stort hen van den fieren zetel der verwaandheid in eeuwige vergetelheid neder, en laat aan hen den tijd niet eens over tot naberouw en verbetering.

ô Kinderen! het verderf zweeft om het hoofd der hoogmoedigen, en hun einde is vernieling. -

De jonge en de exter.

Een kwade jonge, die op de scholen niet deugen wilde, en bij geen werkbaas blijven kon, maar zijn kost won met bedelen, zag bij geval een Exter in een boomgaard, welke gretig aan een rijpe peer zat te eten.

‘o Vratige en luije Exter!’ zeide de jonge, ‘wat doet gij deze lekkere vrucht aldus op te vreten? is 'er geen vuil op den mesthoop genoeg voor u, dat gij vreten kunt?’

Maar de Exter antwoordde aan den jongen: ‘De vrucht die ik eet, is van de boomgaard die ik bewoon, en in den zomer zeer vlijtig van rupzen en kevers zuiver; maar wat doet gij? - gij eet het brood der vlijtigen, dat gij rondom afbedelt, en voedt u dus met het zweet en de vlijt van den naarstigen. Ga van hier, luiaart! - bedelaar! - eer mijne klaauwen u van het licht beroven.

De jonge vlood bevreesd weg.

De kinderen, welke aan hunne makkers iets willen verwijten, moeten vooral zich zelven vooraf beproeven, of zij niet aan er-

ger gebreken schuldig zijn, anders is het beter te zwijgen, om niet door zijn minderen beschaamd te worden.

De spinnekop en de vlieg.

Een Spinnekop had haar webbe netjes uitgespannen, en zat in het midden, om te zien wat 'er in het ronde gebeurde. Een Vlieg vloog dartel tegen de webbe; de Spin waarschouwde haar, en schudde sterk aan haar webbe, doch de Vlieg liet niet af, en dartelde al voort, en raakte eindelijk in het rag verwart, zo dat zij een prooi wierd van de vinnige Spinnekop, die haar verslond, tot straf voor hare onvoorzigtigheid, en ongehoorzaamheid.

Een Kind door zijne Ouderen gewaarschouwd en geboden wordende om zich in geen gevaar te begeven, moet daar aan gehoorzamen, want zo het dit niet doet, volgt het ongeluk hem op de hielen, en heeft al de ellende die hem overkomt aan zich zelven te wijten.

De twee broeders.

Twee Broeders leerden beiden bij een Meester en gedroegen zich vrij wel; eens begeerden zij dat hun de Meester zeggen zou wie van hen beiden het best leerde en het meest vorderde:

De Meester toonde hen, dat hij het voor hen onnuttig keurde, om hen dit te zeggen, want dat hij volstrekt gene reden had, om een van beiden bovenal te prijzen of te laken; noch dat hij de enen door het voorbeeld van den anderen niet behoefde aan te sporen. - De jongens hielden echter aan, en dwongen den Meester om hen dit te zeggen. - Maar wat was het gevolg dezer ontijdige nieuwsgierigheid?

Voorheen deden beide de Broeders haar best, maar nu was den enen nijdig en jaloersch op den anderen; voorheen lieten zij elkander hun werk zien, en raadpleegden te zamen daar over in de afweezigheid van hun Meester, maar nu gaven zij uit nijd elkander verkeerd bescheid; voorheen waren zij beiden naarstig, doch nu was den enen lusteloos en den anderen verwaand, en waren dus beide bedorven.

Weest derhalven niet nieuwsgierig naar iets dat u geen nut doet, of dat men u

weigert te zeggen om dat men het gevaarlijk voor u keurt; de jeugd moet nooit dwingen om aldus haar verkeerden zin te krijgen, maar liever de gevaarlijke gevolgen indenken, van te ontijdig dingen te weten, die hunnen aanleg en vlijt zouden kunnen bederven.

De leugenaar.

PIET vertelde eens aan zijne schoolmakkers, dat hij op zijn Vaders buitenplaats zulke grote Honingbijën had, dat die zo groot waren als Spreeuwen.

De jongens lachten hem uit, zeiden dat hij een leugenaar was, en dat dit onmogelijk waar kon wezen. Doch PIET hield dit stijf en sterk staande. Een olijke jonge uit den hoop, vroeg aan hem, ‘hoe groot dat dan de Korven wel waren, daar zulke Bijën in kropen?’ PIET zeide: Wel! net zo groot als andere Bijënkorven,’ - ‘maar, zeide de jonge, hoe kunnen dan die grote Bijën in zulk een kleinen Korf te zamen wonen?’ - hier stond de Leugenaar verlegen, en zijn antwoord was: ‘daar laat ik die Bijën voor zorgen, da kan mij niet schelen.’- Zints

dien tijd kreeg PIET den bijnaam van Leugenaar.

Onwaarheid te spreken, staat de jeugd zeer schandelijk; want hoe schoon dat men een leugen doe voorkomen en met waarschijnlijkheid omklede, de verstandige weet denzelven te ontmaskeren; en schaamte en bespotting zijn het deel van den Leugenspreker.

De onbedachtzame jongens.

Eenige Knapen zaten bij het Vinkennet, in den vroegen morgen, op hoop van een goede vangst te doen, dit zou hen zeer wel gelukt hebben, want 'er was veel vlugt, en het weêr was zeer gunstig. - Maar ziet twee Sperwers vielen neder op de baan, om de geboeide vinken, of baanlopertjes, van het net wegtevoeren; - doch de handige jongens haalden het net over, en sloegen de beide Sperwers. Maar in plaats van deze Roofvogels terstond te doden, zo sneden zij hun liever de poten af, en wierpen ze toen in de hoogte, zo

dat de Sperwers wegvlogen; doch deze mishandelde dieren vielen wel rasch in de naarbij gelegen Tuinen neder, en schreeuwden en gierden vreeslijk, met dat gevolg, dat de zwevende Vinken, bevreesd voor den heeschen stem der Roofvogels, zich allen van het Vinkennet verwijderden, en zij 'er dus geen een vongen.

De jongens zagen de fout van hunne wreedheid te laat, en moesten mistroostig met ledige handen en kooijen vertrekken; niets gevangen hebbende.

De schadelijke Roofdieren te vangen, en op een korte en zekere wijze te doden, is onzondig; maar dezelve op de wreedste wijze te martelen, is gruwzaam en den Mensch onbetamelijk, en maakt hem strafwaardig, voor het oog van den Schepper van alles. De jeugd wachte zich daar voor, en offere nooit geen zoet vermaak op aan een schynvermaak, dat haar in de gevolgen verdriet veroorzaken moet.

Gesprek tuschen een gouvernante en haar kleine leerlinge.

GOUVERNANTE.
Heugt u de tijd nog wel dat uw Moeder jonge Juffer was? -

KIND.
Neen mijn lieve Bonne! -

G.
Hoe komt dit! gij hebt anders zulk een goed geheugen?

K.
Ik was toen nog niet in de waereld.

G.
Hebt gij dan niet altijd geleefd? -

K.
Neen!

G.
Zult gij altijd blijven leeven?

K.
Ja.

G.
Zijt gij jong, of oud?

K.
Ik ben jong.

G.
En uw groot Mama, is die jong of oud?

K.
Groot Mama is oud.

G.
Is zij jong geweest?

K.
Ja

G.
Waardoor is zij dit nu niet meer?

K.
Zij is nu oud

G.
Word gij ook oud, even als groot Mama?

K.
Ik weet het niet.

G.
Waar zijn uw kleederen die gij voorleden Jaar hebt gedragen?

K.
Die zijn vermaakt.

G.
Waarom?

K.
Om dat zij te klein waren.

G.
En waardoor waaren zij te klein?

K.
Om dat ik gegroeit ben.

G.
Word gij nog grooter?

K.
ô Ja

G.
Wat worden groote meisjes?

K.
Vrouwen.

G.
En wat worden Vrouwen?

K.
Zij worden moeders.

G.
En hoe worden moeders? -

K.
Zij worden oud.

G.
Dan zult gij eindelijk ook oud worden?

K.
Ja, na dat ik moeder worde

G.
En wat worden oude menschen?

K.
Dat weet ik niet.

G.
Mijn kind! waar is uw grootvader?

K.
Die is dood.

G.
En waardoor?

K.
Om dat groot Papa oud was.

G.
Wat word 'er dan van oude Menschen?

K.
Zij sterven.

G.
Als gij nu ook oud word, wat...?

K.
(Haar in de reden vallende) Ach mijn lieve Bonne! ik wil niet sterven!

G.
Mijn kind! niemant wil sterven, maar wij moeten allen sterven.

K.
Hoe, mijn lieve Mama! moet dan ook? -

G.
Zo als ieder een. Wij Vrouwen worden oud, de Mannen ook, en de ouderdom geleid ons tot de dood.

K.
Wat moeten wij doen om niet ras oud te worden

G.
In onze jeugd wijs en verstandig leeven.

K.
Ik zal altijd deugdzaam en verstandig zijn

G.
Des te beter voor u; maar denkt gij, altijd te blijven leeven?

K.
Ik hoop oud, heel oud te worden dan..

G.
Welnu?

K.
Eindelijk, gij zegt dat als ik heel oud ben, dat ik dan zal moeten sterven!

G.
Gij sterft dan toch?

K.
Helaas! ja.

G.
Wie leefde vóór u?

K.
Mijn Vader en mijn Moeder.

G.
Wie leefde voor hun?

K.
Hun Vader en hun Moeder.

G.
En wie zal na u leeven?

K.
Mijne kinderen.

G.
En wie zal weder na hen leeven?

K.
Hunne kinderen.

Gesprek tusschen een vader en zyne kinderen.

Lotje

Och Vader! zie eens welk een lelijk beest dat Willem in mijn halsdoek gezet heeft; het kruipt in mijn hals, en ik ben bang dat het mij zal kwaad doen, die stoute jonge plaagt mij altijd.

Willem.

Vader! het is zo niet: LOTJE bukte onder een appelboom en toen is dat beest op haar halsdoek gevallen.

Vader.

Wij zullen dien twist daar laten, en eerst eens zien welk een lelijk gedierte dat LOTJE zo bevreesd maakt. Laat eens zien: het is een kleine rups, een onschalijk diertje voor de kinderen, dus behoeft LOTJE daar niet bevreesd voor te zijn, het is een fraai gekleurd beestje, dat geen

klaauwen nog tanden heeft om u te kwetzen; ziet het eens van naderbij, hoe lief is het met stipjes en streepjes van verschillende kleuren getekend, en hoe zagt zijn de haïrtjes, die het lighaam bedekken!

Lotje.

Zouden de rupzen zo mooi zijn Vader? ach! het zijn zulke lelijke dieren, ik ril 'er van, als'er mij een over de hand kruipt.

Willem.

Maar die lelijke rupzen doen zo veel kwaad in den hof; zij hebben in den bloeitijd al de appelboomen afgegeten, zo dat ik nu geen appelen of peren naar mijn lust zal kunnen eten. PIET de tuinman was ook zo boos op die beesten, hij greep ze met handen vol, en trapte ze dood. -

Vader.

Wel zo, mijne Kinderen! ik hoor u daar al vele hatelijke aanmerkingen maken, op de werken van uwen Schepper; dit heb ik u nooit geleerd; zeide ik u niet menigmalen, dat het onberaden menschdom, door gebrek aan goede voorlichting, en door eigenbatige grondstellingen, veelal in de lompste dwalingen viel, en tot heden

toe daar in volhardt. Verwerpt dan met mij alle verkeerde inbeelding en vooroordelen, vooral in uw tedere jaren, daar toch in dat tijdvak van uw leven, de valsche of goede indrukzelen die gij ontvangt, zeer diepe wortelen in uw hart schieten, en reeds de dood verw vertonen van het verward of welgeördent Schilderij van den bloei van uw leven.

Zegt dan nooit, dit of dat gedierte is hatelijk of afschuwelijk, om dat ik 'er een afkeer van gevoele; want uw gevoel alleen, is de toetsteen niet van het goede of hatelijke.

En zou ook eenig Schepzel lelijk kunnen genoemd worden, om dat uwe ogen daar geen schoonheid in kunnen zien, en om dat uw gezicht niet toereikend is, om al het schone ja zelfs het nuttige daar in optemerken? de Kinderen zouden zeer dwaas handelen, al zij alles zo maar leerden veroordelen; ik heb u reeds zo dikwijls doen zien, welke ongemerkte schoonheden dat 'er in Gods werken te vinden waren, voor de opmerkzame kinderen.

Zou men ook al verder, enig schepzel hatelijk kunnen noemen, om dat wij menen dat het zo veel kwaad doet, en in de hoven de bloeizels alëer, en ons dus berooft van het uitzicht op een rijken voorraad van vruchten? en om die, meer als voor onze gezondheid nodig is, te nutti-

gen? - Hebben dan de dieren, naar evenredigheid. niet een gelijk recht op de voortbrengzelen der natuur als wij? of is alles alleen om ons geschapen? zeker niet. Het geeft gewis een onaangename aandoening, als wij in den bloeitijd al onze verwachting op goede vruchten, door heirlegers van rupzen zien vernielen. Doch dit gebeurt niet altoos: Gods voorzienigheid laat dat zomtijds toe om wijze redenen, die aan de zijde Gods voor ons onbegrijpelijk zijn, maar echter van onzen kant nog al kunnen gegist worden, kunnen wij door een aanhoudend genot van een overvloed van zegeningen wel rechten prijs op dezelve stellen? als ik u dagelijks overlaadde met allerlei lekkernijen en zoetigheden, zou gij dan daar niet zo gewoon aan worden, dat het u in het vervolg geen aangenaamheid meer zou geven? als men u iets van dien aartichonk? als een bijzondere gunst? zou de smaak lijkheid daarvan, u ook niet zo gewoon worden, dat het u onverschillig zou worden om iets aangenaams te genieten?

Lotje en Willem.

Maar Vaderlief! als de beesten dan alles mogen opëten zo wel als wij, en dat zij niet lelijk zijn, dan mogen wij ze ook

niet doodtrappen, en den tuinman maakt 'er zo veel kapot.

Vader.

Ja, wat het doden der schadelijke dieren betreft, dat is den mensch niet verboden, het is in integendeel onze pligt, en de zorg voor ons onderhoud mogen wij niet verwaarlozen. Wij moeten zaaijen en planten, willen wij oogsten; wij moeten het gezaaide en geplantte behoorlijk nazien, en alle de hindernissen die den wasdom beletten, trachten wegtenemen, zo veel in ons vermogen is, en dus ook voor al, de menigte van schadelijke rupzen: als wij dat verzuimden, dan mogt men ons van luiheid beschuldigen, en wij zonden het gebrek aan ons zelven te wijten hebben.

Doch men moet dit niet met boosaartigheid doen, zo als gij zegt dat de tuinman doet; hij heeft dan zeker geen goede denkbeelden van Gods werken; volgt zijn voorbeeld dan hier in niet na, maar ziet gij een rupzen nest, zo neemt het zorgvuldig weg, en verdelgt het, op de ligtste wijze, maar vervloekt die Schepzelen nooit, gedachtig zijnde, dat dezelve hand die u heeft geschapen, ook die dieren heeft voortgebragt. Begrijpt gij dit,

mijne Kinderen en zult gij deze les onthouden?

Lotje.

Ja Vader! ik zal voorzigtiger oordelen, en niet bang wezen; maar WILLEM mag mij toch met geen beesten plagen.

Willem.

Dat heb ik niet gedaan, maar toen ik aan een tak schudde, viel u de rups op het lijf.

Vader.

Vergeet dien twist, mijn kinderen! ik zal die niet naarspeuren; maar zegt nooit onwaarheden onder elkander, doet nooit iets om malkander mede te kwellen, of nodeloos bevreesd te maken, handelt altoos zo, gelijk gij wenscht gehandeld te worden, dan zal het waar geluk u het leven aangenaam maken. -

Ontydige en ongepaste eerzucht, is van slechte gevolgen voor de kinderen.

KEESJE, de zoon van een verstandig Koopman in Holland, wierd opgeleid tot de studie. Hij leerde wel, maar was speelziek en niet vrij van eigen wijsheid; maar 't geen alles bedorf, hij kon niet lijden dat anderen hem te boven gingen in het leeren, omdat deze deugd in hem een ondeugd wierd, naardien hij zijne eerzucht ontijdig en ongepast den teugel gaf. Zo iemant van zijne mede scholieren minder fouten in een Thema had, alsdan moest deze staat maken om slagen van hem te krijgen, of hij moest vechten. De vader kreeg deze klagten aan huis, en besloot bij de eerste gelegenheid daar over recht

te doen. Die gelegenheid kwam welhaast.

KEESJE, misnoegd geworden op den knecht van zijn' vader, schold den knecht, en sloeg hem. De vader, dit vernemende, nam hem voor, en zeide, op een' vernederenden toon: ‘slechte jonge! is de knecht de uwe of de mijne? Weläan! gij zult, op het oogenblik, met ontblooten hoofde, den knecht om verschooning vragen. De man die dient is een mensch als gij zijt, en achtingwaardig, als hij zijne pligten doet. En genomen hij beledigde u, dan is het mijn zaak en niet uwe om hem te bestraffen.’ KEESJE moest, in tegenwoordigheid van zijn' broeder en zuster, zijn' vader voldoen, die toen nog tegen den knecht zeide: ‘JAN! ik beveel u, wanneer deze stoute bengel u weder misdoet, hem niet als een jong Heer te behandelen, maar hem, als een baldadigen straatjongen, tot mij te brengen.’ Welk ee-

ne vernedering! hij klaagde aan zijne Mama, maar hij vond geen troost.

Kort daarna begon hij, uit ongepaste eerzucht, in de school twist met een zijner mede scholieren, die beter gewerkt had dan hij. Buiten de school tastte hij den jongeling geweldadig aan; doch dit bekwam hem kwalijk: deze was braaf, maar sterker, en dus kwam stoute en eerzuchtige KEES met een bebloeden neus te huis. Hij zocht toen zijn toevlugt in een leugen, (want de verkeerde eerzucht ontziet zich geen kwaad;) maar hier over kreeg hij een sterke kastijding van zijn' braven vader, om hem het liegen af te leeren, en zijne mama zeide tot hem: ‘Kinderen die geen mededinger kunnen dulden, worden tirannen, of booswichten, omtrent menschen van deugd en bekwaamheid en zij worden leugenaars, om hunne eerzuchtige baldadigheden te bewimplen; zij vervallen dan van de

ééne boosheid in de andere. Verdraag uwe vernedering en uwe slagen, en word wijzer.' De stoute bengel mogt in geen agt dagen spelen; of aan de tafel zijner oudren eeten. Zie daar de gevolgen van ontijdige en ongepaste trotsheid.

Lieve kinderen! gij, die dit leest! zegt, ware KEESJE wel zo slecht gevaren, als hij zijne meerder leerzame schoolmakkers had pogen te overtreffen door werksaamheid, en zijne speelzucht, en verkeerde trotsheid had weg gelaten? en zou hij wel voor den knecht van zijn' vader vernederd zijn geworden, zo hij begrepen had dat dit een bediende van zijn' vader was en niet van hem? Leert hieruit dat men zijne brave makkers door vlijt, oplettendheid en gehoorzaamheid moet overtreffen, en niet door geweld; en dat de dienstboden uwer lieve ouderen zijn aangenomen door *hen*, om u gemak te bezorgen, maar niet door u worden beloond

om hen te mishandelen. Vlijt, leerzucht, gehoorzaamheid, en menschlievendheid, ziet daar wat u geächt moet maken, en overäl bemind ten gelijken tijde. De eer is niets dan een schaduwe der deugd.

De beloonde gehoorzaamheid.

JAN en PIETER waren twee broeders, beide kinderen van goeden aart, maar JAN was levendiger, en dus losser. Op zekeren dag vroegen zij hunnen vader om in den tuin te spelen? Het wierd hen toegestaan, onder beding dat geen van beide persikken van de schutting zou plukken. Beiden beloofden zij het. Maar één boom droeg zulke schoone persikken, dat PIETER in verzoeking raakte om 'er één van te snoepen. Hij tukkelde aan zijn' broeder, om hem over te halen daarmede van te eeten. ‘Om geen geld! zei JAN; vader heeft het ons verboden, en om al de persikken der waereld wil ik hem door ongehoorzaamheid niet bedroe-

ven’ Wel!antwoordde PIETER, gij zult hem niet bedroeven, want hij kan daarvan nooit iets te weten komen. ‘Bedrieg u niet, hernam JAN; Vader kan al de persikken hebben geteld; doch al ware dat zo niet, dan zijn wij nog ongehoorzaam en trouwloos te gelijk en ik wil geen van beide wezen. God verbied het ons, en de mensch verfoeit het.’ PIETER, vervoert door zijne lusten, greep een persik, maar scheurde zich een' vinger op aan een spijker der schutting. Te huis gekomen, vroeg de vader hoe die wond aan den vinger kwam? PIETER, benaauwd, gelijk alle ongehoorzame kinderen, begon op eene onwaarheid te denken, (de leugen is altijd aan de misdrijven gehecht;) en zeide dat hij gevallen was. De vader zag aan de wond dat het de scheur van een spijker was, en niet de wond van een' val, en ondervroeg den braven JAN, die de waarheid

ronduit zeide, zonder zijn' broeder te ontzien, en verhaalde welke rede hij gebruikt had om hem de gehoorzaamheid te ontraden. Toen sprak de vader JAN omhelzende, en hem een ducaat gevende: ‘Lieve jonge! gij had recht: die in één ding ongehoorzaam kan worden, staat aan den voet eener tweede ongehoorzaamheid; men moet zich voor het eerste kwaad wachten. Ten loon uwer gehoorzaamheid, schenk ik u den gantschen boom; en uw broeder laat ik voor dit maal vrij met de pijn zijner welverdiende wond, en het gemis van den boom.’ Lieve jeudige landgenoten! Volgt JJAN, en spiegelt u aan PIETER.

Verächting van moederlyken raad.

In den winter van 1794. was er een jongman van veertien jaren, die teder bemind was van zijne moeder, die weduwe was, en alle zorgen aan hem besteedde. Zij vertrouwde dat haar kind hare liefde met pligtmatigen dank zou erkennen, en nooit iets ondernemen dat haar zou kunnen bedroeven. Zij hoorde hem dikwijls van het schaatzenrijden spreken met de gretigste vurigheid, en bewust dat het ijs alle jaren menschen kost, behalve die armen en benen breken, of breuken vallen, nam zij hem ernstig voor, en zeide: ‘KRISJE! alles wat een kind in reedlijkheid van een moeder kan begeeren, kunt gij van

mij verkrijgen; alleen beloof mij uw leven, armen en benen niet te wagen op het ijs. Ik heb niemant dan u, en bedenk dat uw verminking mij eene zielsmarte en uw dood mijn dood zou zijn. Laat u van uwe liefhebbende moeder raden, ontzie u zelven om harent wille.' KRISJE: onhelsde zijne moeder met een traan; maar hoe ligt is de jeugd, (kinderen! denkt daar aan,) niet bloot gesteld aan verleiding! KRISJE maakte op de school partij om des namiddags de school te ontduiken, en met eenige makkers, die hem uitlachte over zijne moederliefde, het schaatzenrijden te leeren. Naauwlijks waren zij een half uur op het ijs, of KRISJE viel in een bijt, en daar de koude hem overviel, verdronk hij terstond. Men bragt zijn lijk te huis, en zijn troostelooze moeder overleefde hem niet lang. ô Kinderen! hoe is deze jongman de eeuwigheid ingegaan? en

hoe is hij voor den Almagtigen verschenen? gesmoord te midden en zijne zonden, en voor God verschenen als een trouwelooze verbreker van belofte heilig gedaan aan eene liefhebbende moeder, die Gods plaats bij hem bekleedde, ja, als een moordenaar van haar aan wie hij 't leven verschuldigd was. Laat zijn voorbeeld u doen beven, en verwerpt nooit vader of moeders raad.

Keizer Trajanus.

Deze vrome vorst vroeg eens aan zijn zoon, wat zijne meesters hem leerden? De prins antwoordde: ‘De één leert mij de deelen der reden; een ander leert mij de meetkunst; weder andren leeren mij de kunst om te regeeren, de kunst van den oorlog, de kunst om de menschen te kennen; één is 'er slechts die mij leert een *mensch* te worden, eer hij mij leeren wil om *Keizer* te wezen.’ De vorst omhelsde den jongeling, en zeide: ‘de laatste is uw beste vrind; hou u alleen aan hem; een prins die een *mensch* is, zal altijd een goed opperheer zijn.’

Treflijke les voor onze burgerlijke jongelingen! Laten zij eerst trachten braven menschen te worden; zelden zal het missen of zij zullen braaf worden in alle die standen waarin zij zich geplaatst vinden.

Kinderbrieven.

Coosje aan Mietje.

Lieve Mietje!

Ik heb in langen tijd geen briefje van u gehad, en ik geloof dat gij mij vergeten hebt; of bent gij nog boos op mij, om dat ik voorleden aan u geen dubbeltje lenen wou, om lekkers in een winkel te kopen, toen wij te zamen gingen wandelen? Ik geloof dat wel, maar als dat waar is, dan zijt gij niet zoet; want ik krijg van Moeder wel speelgeld, maar ik mag daar voor niet snoepen; ik mag daar wel wat voor kopen, dat ik gebruiken kan voor mijn pop of speelgoed; ik mag wel wat aan een arm kindje geven, maar anders niet.

Ik heb een klein boekje van Moeder gekregen, weet gij niet, zo groot als een almanak, daar moet ik in opschrijven wat ik voor mijn geld koop, of wat ik daar meê doe, en dat moet Moeder alle week naarzien. Gij zei toen wel tegen mij, dat gij het dubbeltje mij zou weêrom geven, maar om dat ik niet snoepen mag, geloof-

de ik dat gij het ook niet mogt doen; want Moeder geeft mij alle dagen enig lekkers, dus behoef ik het zelfs niet te koopen.

Nu, MIET lief! gij moet niet meer boos op mij wezen, want ik heb u geen kwaad gedaan. - Als gij nu bij mij te visite komt, dan zal ik u laten zien, welke bloemen van papier dat ik leer maken, ook heb ik zo veel mooi papier daartoe gekogt, o zo mooi! Ik zal u dan daar van wat geven, dan kunt gij ook bloempjes maken. Zult gij mij dan een briefje schrijven, lieve MIETJE? Ik wagt dit van u,

en ben uwe liefhebbende

COOSJE.

Mietje aan Coosje.

Mejuffrouw Coosje!

Waarom of gij geen briefje van mij krijgt? ô heden kind! ik kan aan al mijne kennis-

sen zo niet schrijven, ik hou ook niet van schrijven. Ik snoep zo min als gij, en zal u om geen dubbeltje meer vragen, wel neen kind! maar ik ben toch niet boos op u, en ik wil de stukjes mooi papier wel van u hebben. Ik heb weinig tijd over, om dat ik veel in de keuken bij de meiden ga, om te zien wat zij doen, en dan vertel ik het aan Mama; Papa knort daar wel om, maar ik doe het maar stilletjes, dat hij het niet weet. Ik krijg meer lekkers dan gij, en evenwel mag ik nog wel lekkers koopen, maar Papa mag het niet weten.

Och, ik wou dat ik van de school was! - daar leren zij ook bloemen maken, maar ik vind het zulk naar werk; ik speel en loop liever met mijn broêrtjes. Nu COOJE! ik ben niet boos op u. en ik wil de stukjes mooi papier wel hebben als ik bij u koom, ik zal ze in mijn Kerkboekje leggen. Dag COOSJE!

ik ben uwe dienaresse

MIETJE.

Coosje aan Mietje.

Lieve Mietje!

Ik ben wel blij met uw briefje, maar het is zo wonderlijk geschreeven, dat ik het haast niet lezen kon. Ik ga met Vader en Moeder voor enige weken naar buiten logeren, en om dat gij dan niet spoedig bij mij zult komen, zo zend ik u enige stukjes gekleurd papier.

Hoor lieve! voorleden week kwam mijn zusje TRUITJE aan Moeder vertellen, dat de meiden in de keuken dit en dat deden en zeiden; maar ja wel! Vader en Moeder bekeven haar, en zeiden dat zij stout was, en zij mogt zo waar in geen twee dagen aan tafel komen eten, zij moest op de Kinderkamer eten. Al verveelt u de school, gij kunt 'er toch niet af, voor dat gij volleerd zijt; want dit zei TRUITJE ook eens tegen Moeder, dat zij wou dat zij van de school was, en toen zei Moeder, dat TRUITJE maar kiezen kon, of om aanstonds naarstig te blijven leren, of anders voor een werk-

meisje te gaan dienen, maar ja wel, daar had TRUI geen zin in, en nu is zij heel zoet. Nu lieve! als gij enige bloempjes van papier gemaakt hebt, zult gij ze mij dan laten zien?

dag MIETJE, veel kusjes van

uw lieve vriendin,

COOSJE.

Hendrik aan Jacob.

Ik ben zints de laatste vacantie weder op de school gekomen, en heb mijne oude kameraads meest al weêrom gevonden, dat voor mij heel plaizierig was. Daar waare ook nieuwe gezichten te zien. Onder die groenen, zo als mijn broêr, de student FREDRIK, wel eens zegt, is een stoute en lelijke jonge, die zijn Vader in huis niet regeren kon, en die zijn gouverneur in het gezicht vloog. Misselijker jonge is 'er niet; verscheiden nagten doet hij - maar het is te vuil om te schrijven: hij

heeft 'er nog al wat slagen om gehad, en in de school, zo morssig als hij was, te pronk gestaan. Ik wou dat die belabberde jonge al weg was; hij zal beter moeten worden, of hij zal het met de andere jongens kwaad krijgen.

Jonge! wij leren hier om prijzen, en ik heb laatst gevochten met een jongen, om een halve fout in een Thema, die mijn schuld niet was, kijk, het was toch niet goed van den ondermeester, want mijn Dictionaire was een oude druk, en de Meester heeft die fout van de lijst uitgedaan; wij staan nu gelijk, en ik hoop hem haast voorbij te komen. Wij werken als de weêrgaê, en dat is toch plaizierig. -

Wij hebben met het najaar, veel vogeltjes gekogt, die wij op de kruk leren, en als de schooltijd uit is, door de school laten vliegen; wij mogen ons hier schoon dieverteren, als wij maar braaf werken, nu dat is niets. Jonge! ik wou dat gij hier ook was. Schrijf mij eens, bestemaat!

ik ben uw vriend,

HENDRIK.

Jacob aan Hendrik.

Bestemaat Hein!

Gij woud dat ik bij u op de school was! ik zou dat ook wel willen, maar na den dood van Vader, wil moeder mij niet van huis laten om te gaan leren; ik krijg allerlei Meesters aan huis, en moet voorts zitten geeuwen, bij de lessen van de gouvernante van mijn zusjes. Ik leer knippen; beurtjes knopen, -misschien moet ik nog wel braijen leren. Nu het is altemaal wel; het kan mij niet schelen, als de tijd maar omkomt.

Mijn neef JAN is op het Artillerie school in den Haag: o daar zou ik liever aan willen! maar Moeder verkiest dit niet, zij zegt dat ik een Dominé moet worden. - ook al goed, dan draag ik een zwarte rok, en een lange pruik, dan kan ik praten voor de boeren. Va! het kan mij niet schelen. -

Jonge! ik heb laatst in het water gelegen, toen ik eens uit spelen was, maar, helpt ons! wat was 'er een leven in huis,

toen ik zo nat aan kwam zetten? nu mag ik niet meer te visite gaan; alweêr goed.

Och! ik wou zo graag op een school zijn, bij andere jongens, maar ik wil er nooit komen als een slegten en onverdraaglijke jonge, zo als die, waar van gij schrijft. - Ik zal mij maar naar alles voegen, wat kan het mij schelen, ik wou dat uw Vader een goed woord voor mij deed bij Moeder, op dat ik ook buitens huis mogt gaan leren. -

Goeden dag, bestemaat! ik hoop haast bij u te zijn, en ben

uw' vriend,

JACOB.

Jacob aan Hendrik.

Beste Hendrik!

Uw Vader is bij ons ons geweest, en heeft met mijn Moeder over mij gesproken, en nu heb ik mijn zin gekregen, en ben ook

op het Artillerie school besteld; jonge! gij moest mij nu eens zien in mijn montering, en met een groten hoed, met een pluim, haast zo groot als ik zelfs ben, en een magtig groten zabel.

Moeder zei wel, dat als ik eens Officier wierd en eens in den Oorlog moest gaan, dat ik dan wel eens kon gekwetst of doodgeschoten worden; - maar wat kan dat schelen? ik zal voor mijn tijd niet sterven.

Maar mijn Dansmeester, dat een rare vent is, zeid tegen mij, dat het brave jongens zijn, die gaan leren om hun Vaderland in den Oorlog te kunnen dienen, en dat zulke jongens beter zijn als de vreemden Nou jonge! ik ben zo blij; hé! als ik eens in den Oorlog kom, wat zullen ze hebben. -

Mijn Catechizeermeester zegt dat ik braaf moet oppassen, en geen slegte woorden of zeden aanleren. Wel dat zou ook weêrgaês lelijk zijn. Maar Moeder en zusjes zijn niet in haar schik dat ik van huis ga, doch dat kan niet schelen. Jonge! gij moet daar ook komen, dan zullen wij plaizier hebben, de montering staat weêrgaês mooi.

Vaarwel bestemaat! in den vacantietyd kom ik u opzoeken.

ik ben altoos uw

JACOB.